

גידול מזון חי – תולעי שעווה

תומר ג. © tomer@ifinch.org, מאמרים נוספים באתר www.ifinch.org

חלקה התחתון במצע. עתה יש לשים מספר תולעים על המצע. הן יתחפרו במהירות לתוכו ויתחילו לאכול.

מומלץ לחתוך במכסה חור בגודל 4X4 ס"מ, ולהדביק את הרשת המתכתית לצידו התחתון. לחליפין ניתן לסגור את הצנצנת במכסה אטום, ולזכור לפתוח מדי שבועיים להכניס אוויר.

את שארית המצע ניתן לאחסן במקפיא לשימוש מאוחר יותר.

את הצנצנת יש לאכסן במקום חשוך וחס (כ-26°C) ולהמתין.

בסופו של דבר (שבוע עד שלושה) תגלה שהלרות זחלו לתוך הקרטון והחלו להתגלם. כאשר זה קורה יש להעביר את הקרטון עם הגלמים לצנצנת חדשה עם מצע טרי. כאשר המזון בצנצנת המקורית אוזל, יש לזרוק את המצע, כמובן לאחר שבודקים שאין לרות שלא התגלמו בתוכו.

כאשר העשים מתחילים לבקוע, יש לספק להם מי שתייה. לשם כך יש לחתוך חריץ דק של 1-2 מ"מ וברוחב של כ-2 ס"מ בחלקה העליון של הצנצנת החדשה. יש להדביק מיכל מים קטן לצידה החיצוני של הצנצנת, ולקחת נייר סופג אשר צידו האחד ניכנס דרך החריץ לצנצנת וצידו השני טבול במים. למרות שלא ניתן לראות כלום בעין עירומה, נקבות העש יטילו מאות ביצים, אשר תוך ימים מספר יבקעו מהן לרות, אשר יתחילו להראות רק בהגיען לגודל של כ-1 מ"מ. בשלב זה כל העשים ימותו, אך אין צורך לסלק את גוויותיהם. היות ורק העשים שותים, כאשר אין עשים חשוב לאטום את החריץ בסלוטייפ למנוע מלרות לברוח.

הלרות גדלות במהירות, ולאחר ארבעה שבועות ניתן למצוא כמויות של לרות מתחת לקרטון, בגדלים של עד 3 ס"מ. לרות אלה רכות ומזינות יותר מתולעי קמח.

כדי להגדיל את כמות התרביות, יש להכין מצע ריבוי חדש, ולהכניס את חציו לצנצנת חדשה. לתוך צנצנת זו יש להעביר חצי ממצע הגידול הישן, ואת החצי השני של המצע יש להוסיף לצנצנת הישנה. לחליפין, ניתן פשוט לשים שני קרטונים בצנצנת בשלב ההתגלמות.

הסכנה הגדולה לתרבית היא לחות עודפת המובילה להתעבות של מים. הסיבות לכך הן צפיפות יתר של לרות או טמפרטורה גבוהה מדי. ברגע שמבחינים בהתעבות של מים יש להעביר מידית למצע גידול טרי, ולמנוע הישנות התנאים שהובילו לכך.

על ידי מתן אפשרות לחלק מהלרות להתגלם ניתן להמשיך את התרבית מדור לדור.

תולעי שעווה מספקות מזון חי נהדר. הן מזינות וקלות לריבוי. תולעי השעווה הן למעשה הלרות של עש השעווה. תולעי השעווה מוכרות מאוד גם בשמן האנגלי – waxworms, או הלטיני Galleria Mellonella. לתולעי השעווה תפקיד חשוב בגידול זנים רבים של פיקים, בפרט בתקופת הרבייה.

קל מאוד לרבות תולעי שעווה כאשר יודעים כיצד, כאשר תשומת הלב העיקרית צריכה להינתן למצע הגידול.

אמצעים

- כבדי להתחיל גדל תולעי שעווה יש צורך ב:
 - צנצנת גבוהה, כמו אלו המשמשות לממתקים, עם מכסה טוב.
 - מצע מזון (בהמשך)
 - חתיכת קרטון
 - חתיכת רשת מתכתית עדינה מאוד
 - כמה תולעי שעווה
 - סבלנות

מצע הגידול

מצע הגידול משמש כסביבת הגידול והמזון של תולעי השעווה. מצע הגידול מורכב מדגני בוקר מבוססי חיטה (weetabix), דבש, גליצרין, וניתן להשלים באבקות סידן וויטמינים. ניתן להחליף את ה-weetabix בדייסת תינוקות מבוססת אורז מעורבת בנבטי חיטה (wheat germs). במידה ומשתמשים ב-weetabix יש לפזר את עוד לגודל של נבטי החיטה. עתה יש לערבב את ה-weetabix עם הסידן והוויטמינים (אם מוספים), להוסיף כמה יפות גליצרין, ולהוסיף דבש לאחר שחומם והפך נוזלי. יש להגיע למרקם לח אבל מתפורר בקלות.

סביבת הגידול

עתה יש להכניס מצע הגידול לצנצנת לגובה של כ-5 ס"מ. לתוך החלק העליון יש להוסיף מספר את הקרטון לאחר שמקלפים צד אחד וחושפים את החלק הגלי. ניתן לחתוך למספר חתיכות ארוכות, או לגלגל חתיכה בגובה של כ-15 ס"מ, ולתקוע את